

La majoria dels països de la UE decideixen aquest diumenge el Parlament Europeu per als pròxims cinc anys

Política | 09-06-2024 | 10:27

Acn

La majoria dels països de la Unió Europea decideixen aquest diumenge el Parlament que exercirà de cambra representativa del club dels 27 els pròxims cinc anys. Els comicis van començar dijous als Països Baixos i van abocar uns resultats a peu d'urna que marquen una victòria per la mínima de la coalició laboralista verda i un ascens contundent de l'extrema dreta de Geert Wilders. Divendres va ser el torn d'Irlanda i la República Txeca, i dissabte el de Letònia, Malta i Eslovàquia i Itàlia. El país transalpí i la República Txeca són els únics on es vota durant dos dies. La resta de països, entre els quals hi ha Espanya, voten avui. 370 milions de ciutadans han de triar els 720 diputats de l'eurocambra, 15 més que en la legislatura anterior.

En les eleccions del 9-J s'elegeixen els eurodiputats que formaran el pròxim Parlament Europeu, l'única institució comunitària elegida directament pels ciutadans. En el cas de les altres dues, la composició de la Comissió Europea sí ha de rebre l'aval de la cambra comunitària, mentre el Consell de la UE està format pels ministres dels estats membre.

Atès que no hi ha una llei electoral unificada, les eleccions europees són, a la pràctica, 27 processos electorals diferents, amb normes, llindars i circumscripcions diferents. Entre d'altres, aquest és el motiu pel qual també els dies i les hores de votació són diferents segons el país. En alguns, a més, votar és obligatori, com a Malta, Àustria, Bèlgica i Alemanya.

Itàlia és el país que més tard tanca els col·legis electorals: es pot votar fins a les onze de la nit d'avui. Per aquest motiu, els primers resultats provisionals no es començaran a saber fins pocs minuts després que tanquin els centres de votació a Itàlia. Ara bé, a partir de les vuit del vespre es

publicaran les primeres projeccions.

Una cambra més conservadora

Les darreres enquestes apunten a un Parlament Europeu més conservador en el qual el Partit Popular Europeu i els socialdemòcrates aconseguirien mantenir la primera i segona posició amb un nombre de representants semblant al de l'actual legislatura, però amb una forta pujada dels grups ultres i la caiguda de les formacions progressistes. Amb els populars i els socialdemòcrates en primera i segona posició respectivament, els sondejos apunten a una pugna entre els liberals de Renovar Europa i els ultres dels Conservadors i Reformistes Europeus per la tercera posició.

Les enquestes situen l'altre grup ultra, Identitat i Democràcia, com a cinquena força, mentre els Verds perden una trentena de representants i, juntament amb l'Esquerra, són els grups amb menys eurodiputats a la cambra, segons els sondejos.

En la passada legislatura, el Partit Popular Europeu era el grup amb més representants al Parlament Europeu amb 176, seguit dels socialdemòcrates amb 139 eurodiputats. El tercer grup de la cambra eren els liberals de Renovar Europea amb 102 representants i els quarts els Verds amb 72. Els grups ultres dels Conservadors i Reformistes Europeus tenien 69 eurodiputats i l'Esquerra 37. 61 eurodiputats no estaven inscrits a cap grup europarlamentari, entre els quals els eurodiputats de Junts Carles Puigdemont, Toni Comín i Clara Ponsatí.

El repte de la participació

Uns 370 milions de votants estan cridats a les urnes amb la participació com a gran repte dels comicis europeus. El 2019 va ser del 50,6%, superant el llindar del 50% per primer cop des del 1994. En les anteriors eleccions, les del 2014, s'havia situat en el 42,61%, una xifra molt similar a la del 2009.

Per països, els alemanys són els qui escullen més representants al Parlament Europeu, amb un total de 96, seguits dels francesos amb 81 -dos més que en la passada legislatura- i els italians amb 76. Espanya se situa en quarta posició amb 61 eurodiputats, dos més que en la passada legislatura. Respecte a l'anterior mandat, els Països Baixos també sumen dos representants més, mentre Polònia, Bèlgica, Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Eslovàquia, Irlanda, Eslovènia i Letònia en sumen un més.

En total, la cambra tindrà 15 representants més la pròxima legislatura, fins a 720. Fins al Brexit, el Parlament havia tingut 751 representats, però amb la sortida del Regne Unit del club europeu es va quedar amb 705.

Obstacles en el camí de Von der Leyen a la reelecció

Malgrat que el 9-J es vota qui formarà part del Parlament Europeu la pròxima legislatura, els partits europeus han nomenat un cap de llista per a les eleccions en un sistema que pretén vincular el resultat dels comicis a la pròxima presidència de la Comissió Europea. Tanmateix, està per veure si després de les eleccions es respecta aquest sistema, cosa que no va passar el 2019.

Amb el sistema 'spitzenkandidaten' es busca vincular, així, el resultat de les eleccions al Parlament Europeu a la presidència de l'executiu comunitari. Ara bé, a la pràctica aquest sistema no està garantit. Sí va funcionar el 2014 amb l'elecció del luxemburguès Jean-Claude Juncker ?candidat

del Partit Popular Europeu-, però va fracassar el 2019 amb l'elecció d'Ursula von der Leyen, que no era la candidata dels populars europeus.

En aquestes eleccions, Von der Leyen sí és la candidata del Partit Popular Europeu a presidir la Comissió Europea. Tot i que segueix partint com a favorita a la reelecció, el fet que hagi obert la porta a pactar amb l'extrema dreta no ha agradat als més progressistes. Ara bé, el més preocupant per a Von der Leyen són els dubtes del president francès, Emmanuel Macron, qui la va apuntalar el 2019 per assolir la presidència de la Comissió Europea.

Macron estaria buscant un candidat de consens per liderar l'executiu comunitari i sobre la taula hi ha el nom de l'expresident del Banc Central Europeu i exprimer ministre italià Mario Draghi, que també tindria el suport de la seva successora, Giorgia Meloni. La primera ministra italiana encapçalarà la candidatura del seu partit, Germans d'Itàlia, a les eleccions europees en el que ha plantejat com un plebiscit a la seva gestió.

Precisament, Von der Leyen no ha descartat pactar amb Meloni, en la postura que li ha costat les crítiques dels seus socis més progressistes. En el darrer debat dels candidats a presidir l'executiu comunitari que es va celebrar a finals de maig a Brussel·les, Von der Leyen va mantenir que l'únic grup amb qui no pactarà després del 9-J és amb els ultres d'Identitat i Democràcia, però es va oferir a "treballar" amb partits que formen part dels Conservadors i Reformistes Europeus, el grup del partit de Giorgia Meloni i del qual també forma part Vox. "No estic parlant de grups, sinó de parlamentaris", va dir Von der Leyen, en un gest cap a Meloni.

El candidat dels socialdemòcrates és l'actual comissari de Treball, el luxemburguès Nicolas Schmit, amb un perfil més desconegut per a l'opinió pública. Pels Verds, el neerlandès Bas Eickhout i l'alemanya Terry Reintke són els candidats a presidir la Comissió Europea. Ambdós tenen una llarga trajectòria com a eurodiputats: Eickhout ho és des del 2009 i Reintke des del 2014. De la seva banda, l'Esquerra ha designat com a candidat l'austriac Walter Baier, membre del partit comunista austriac i president del partit de l'Esquerra Europea.

Els tres principals partits que formen part del grup dels liberals de Renovar Europa han nomenat Marie-Agnes Strack-Zimmermann (Partit de l'Aliança dels Liberals i Demòcrates per Europa), Sandro Gozi (Partit Demòcrata Europeu) i Valérie Hayer (Renaixement), que és l'actual líder del grup al Parlament Europeu. Finalment, Raül Romeva és el candidat de l'Aliança Lliure Europea a presidir la Comissió Europea. Els grups d'extrema dreta Identitat i Democràcia i Conservadors i Reformistes Europeus no han nomenat cap candidat a presidir l'executiu comunitari.

Autor: Acn